Downloaded via the EU tax law app / web

Edizzjoni Provvi?orja

KONKLU?JONIJIET TAL-AVUKAT ?ENERALI

SZPUNAR

ippre?entati fis-27 ta’ Frar 2020 (1)

Kaw?a C?331/19

Staatssecretaris van Financiën

vs

X

(talba g?al de?i?joni preliminari mressqa mill-Hoge Raad der Nederlanden (il-Qorti Suprema tal-Pajji?i l-Baxxi))

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari — Taxxi — Taxxa fuq il-valur mi?jud — Direttiva 2006/112/KE — Artikolu 98 — Rati mnaqqsa — Anness III, punt 1 — Prodotti tal-ikel g?all-konsum mill-bniedem u prodotti li normalment jintu?aw sabiex jissupplimentaw jew jissostitwixxu prodotti tal-ikel — Prodotti li jistimulaw il-libido”

Introduzzjoni

1. It-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar ’il quddiem, il-“VAT”) hija taxxa indiretta, fis-sens li l-pi? ekonomiku tag?ha jinkombi fuq il-konsumaturi tal-o??etti u s-servizzi, b’?ieda fil-prezz tag?hom. Bil-g?an li jitnaqqas l-effett tat-taxxa fuq il-prezz ta’ w?ud mill-o??etti u s-servizzi meqjusa ta’ importanza so?jali partikolari, il-le?i?latur stabbilixxa sensiela ta’ e?enzjonijiet tal-VAT u l-possibbiltà ta’ applikazzjoni ta’ rati mnaqqsa ta’ din it-taxxa. Din l-a??ar possibbiltà tirreferi, fost l-o?rajn, g?al prodotti tal-ikel kif ukoll g?al prodotti inti?i g?all-produzzjoni, g?as-supplimenti jew g?as-sostituzzjoni tag?hom.

2. Madankollu, jidher li l-klassifikazzjoni ta’ ?erti prodotti fl-imsemmija kategoriji to?loq diffikultajiet, kif muri mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja f’dan ir-rigward (2). F’din il-kaw?a, il-Qorti tal-?ustizzja ser ikollha l-opportunità li tispe?ifika dawn il-kun?etti, li g?andhom inaqqsu n-numru ta’ tali tilwimiet fil-futur, g?alkemm bla dubju ma hijiex ser tevitahom g?alkollox.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3. L-Artikolu 1(1) tar-Regolament (KE) Nru 178/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-

28 ta’ Jannar 2002 li jistabilixxi l-prin?ipji ?enerali u l-?ti?ijiet tal-li?i dwar l-ikel, li jistabilixxi l-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel u jistabbilixxi l-pro?eduri fi kwistjonijiet ta’ sigurtà ta’ l-ikel (3) jipprovdi kif ?ej:

“Dan ir-Regolament jipprovdi l-ba?i g?all-assigurazzjoni ta’ livell g?oli ta’ protezzjoni tas-sa??a tal-bniedem u l-interessi tal-konsumatur li g?andhom x’jaqsmu ma’ l-ikel, waqt li jing?ata kont b’mod partikolari tad-diversità fil-provvista ta’ l-ikel inklu?i prodotti tradizzjonali, waqt li ji?i ?gurat it-t?addim effettiv tas-suq intern.”

4. Skont l-Artikolu 2 ta’ dan ir-regolament:

“G?all-g?anijiet ta’ dan ir-Regolament, “ikel” (jew ‘o??etti ta’ l-ikel’) tfisser kull sustanza jew prodotti, sew jekk ippro?essat, parzjalment ippro?essat jew mhux ippro?essat, ma?sub li jkun, jew ra?onevolment mistenni li jittiekel mill-bniedem.

‘Ikel’ jinkludi x-xorb, chewing gum u kwalunkwe sustanza, inklu? l-ilma, intenzjonalment inkorporati fl-ikel waqt il-manifattura, t?ejjija jew trattament […]

‘Ikel’ ma jinkludix:

a) g?alf;

b) annimali ?ajjin sakemm ma jkunux ippreparati g?at-tqeg?id fis-suq g?all-konsum uman;

c) pjanti qabel il-?sad;

d) prodotti medi?inali skond it-tifsira tad-Direttivi tal-Kunsill 65/65/KEE [...] u 92/73/KEE [...] tal-Kunsill;

e) kosmeti?i skond it-tifsira tad-Direttiva tal-Kunsill 76/768/KEE [...];

f) tabakk u prodotti tat-tabakk skond it-tifsira tad-Diretttiva 89/622/KEE tal-Kunsill […];

g) sustanzi narkoti?i jew psikotropi?i skond it-Tifsira tal-Konvenzjoni Unika tal-?nus Mag?quda dwar Droga Narkotika, 1961, u l-Konvenzjoni tal-?nus Mag?quda dwar Sustanzi Psikotropi?i, 1971;

h) fdalijiet u kontaminanti.”

5. Skont l-Artikolu 96 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta’ Novembru 2006 dwar is-sistema komuni tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (4), l-Istati Membri g?andhom japplikaw rata standard ta’ VAT stabbilita minn kull Stat Membru b?ala per?entwali tal-ammont taxxabbli li g?andha tkun l-istess g?all-kunsinni ta’ beni u g?all-provvisti ta’ servizzi.

6. L-Artikolu 98(1) u l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 98(2) ta’ din id-direttiva jipprovdu li:

“1. L-Istati Membri jistg?u japplikaw jew rata mnaqqsa wa?da jew ?ew? rati mnaqqsa.

2. Ir-rati mnaqqsa g?andhom japplikaw biss g?all-provvisti ta’ merkanzija jew servizzi fil-kategoriji stabbiliti fl-Anness III.

[…]”

7. L-Anness III tad-Direttiva 2006/112 jelenka fil-punt 1 tieg?u:

“O??etti ta’ l-ikel (inklu? ix–xorb imma esklu? ix-xorb alko?oliku) g?all-konsum mill-bnedmin u mill-

annimali; annimali ?ajjin, ?errieg?a, pjanti u ingredjenti normalment ma?suba g?all-u?u fil-preparazzjoni ta' affarijiet ta' l-ikel; prodotti normalment ma?suba li jkunu u?ati biex jissupplimentaw jew jissostitwixxu l-o??etti ta' l-ikel."

Id-dritt Olandi?

8. Id-dritt Olandi? jipprevedi l-applikazzjoni ta' rata mnaqqsa tal-VAT g?all-prodotti elenkati fil-punt 1 tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112, skont l-Artikolu 9(2a) tal-Wet houdende vervanging van de bestaande omzetbelasting door een omzetbelasting volgens het stelsel van heffing over de toegevoegde waarde (il-Li?i li Tissostitwixxi t-Taxxa fuq id-D?ul mill-Bejg? b'Taxxa fuq il-Valur Mi?jud) tat-28 ta' ?unju 1968, moqri flimkien mal-punt 1(a) sa (?) tat-Tabella I mehmu?a ma' dan l-att.

Il-fatti, il-pro?edura u d-domandi preliminari

9. X, persuna taxxabbli g?all-VAT, jopera ?anut tal-prodotti eroti?i (sex?shop). Fost il-prodotti li jbig? hemm pilloli, qtar, trab u sprays orali inti?i li jistimulaw ix-xewqa sesswali (afrodi?ija?i). L-ingredjenti ta' dawn il-prodotti huma ta' ori?ini naturali.

10. Bejn l-2009 u l-2013, il-persuna taxxabbli applikat, fir-rigward ta' dawn il-prodotti, rati mnaqqsa tal-VAT g?all-prodotti tal-ikel. Madankollu, l-awtoritajiet tat-taxxa kkontestaw l-applikazzjoni ta' din ir-rata peress li qiesu li l-prodotti inkwistjoni ma jikkostitwixxux prodotti tal-ikel g?all-finijiet tal-le?i?lazzjoni rilevanti tal-VAT u ordnaw li ti?i applikata r-rata ?enerali fir-rigward tag?hom.

11. Din id-de?i?joni ?iet appellata mill-persuna taxxabbli quddiem ir-rechtbank den Haag (il-Qorti Distrettwali ta' Den Haag, il-Pajji?i l-Baxxi). Fit-tieni istanza, il-Gerechtshof Den Haag (il-Qorti tal-Appell ta' Den Haag, il-Pajji?i l-Baxxi) laqg?et ir-rikors tal-persuna taxxabbli billi qieset li l-u?u tal-prodotti inkwistjoni b?ala afrodi?ija?i ma jipprekludix it-tassazzjoni tag?hom skont ir-rata prevista g?all-prodotti tal-ikel. Din il-qorti qieset li dawn il-prodotti huma inti?i g?al u?u orali u huma mag?mula minn ingredjenti li jistg?u jinsabu fi prodotti tal-ikel. Barra minn hekk, hija enfasizzat li d-definizzjoni ta' prodotti tal-ikel adottata mil-le?i?latur hija wiesg?a bi??ejjed sabiex tinkludi prodotti li inambigwament ma humiex asso?jati mal-ikel, b?all-?elu, i?-chewing gum u l-kejkijiet.

12. L-iStaatssecretaris van Financiën (is-Segretarju tal-Istat g?all-Finanzi, il-Pajji?i l-Baxxi) appella fil-kassazzjoni kontra din is-sentenza quddiem il-qorti tar-rinviju.

13. F'dawn i?-?irkustanzi, il-Hoge Raad der Nederlanden (il-Qorti Suprema tal-Pajji?i l-Baxxi) idde?idiet li tissospendi l-pro?edura quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

"1) Il-kun?ett ta' prodotti tal-ikel iddestinati g?all-konsum mill-bniedem, u?at fil-punt 1 tal-Anness III tad-Direttiva [2006/112] g?andu ji?i interpretat fis-sens li jirreferi g?al kull sustanza jew prodott, sew jekk ippro?essat, parzjalment ippro?essat jew mhux ippro?essat, inti? sabiex, jew ra?onevolment mistenni li, jittiekel mill-bniedem, konformement mal-Artikolu 2 tar-[Regolament Nru 178/2002]?

Jekk din id-domanda ting?ata risposta fin-negattiv, kif g?andu ji?i interpretat dan il-kun?ett?

2) Jekk prodotti li jistg?u jittieklu jew li jistg?u jinxtorbu ma jistg?ux jitqiesu b?ala prodotti tal-ikel iddestinati g?all-konsum mill-bniedem, abba?i ta' liema kriterji g?andu ji?i evalwat jekk dawn il-prodotti jistg?ux jitqiesu b?ala prodotti li normalment huma inti?i sabiex jissupplimentaw jew jissostitwixxu prodotti tal-ikel?"

14. It-talba g?al de?i?joni preliminari tressqet quddiem il-Qorti tal-?ustizzja fit-23 ta' April 2019. Il-Gvern tal-Pajji?i l-Baxxi u l-Kummissjoni Ewropea ppre?entaw l-osservazzjonijiet tag?hom bil-miktub. Il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li taqta' l-kaw?a ming?ajr ma tin?amm seduta tas-smig?.

Anali?i

15. Il-qorti tar-rinviju g?amlet ?ew? domandi preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja marbuta mal-interpretazzjoni tal-kun?etti ta' "prodotti tal-ikel inti?i g?all-konsum tal-bniedem" u "prodotti normalment u?ati sabiex jissupplimentaw jew jissostitwixxu prodotti tal-ikel" fis-sens tal-punt 1 tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112. Din l-interpretazzjoni g?andha l-g?an li ti??ara jekk l-imsemmija kun?etti, jew wie?ed minnhom, jinkludux prodotti li jistg?u jistimulaw ix-xewqa sesswali (afrodi?ija?i) inti?i g?all-konsum orali.

Fuq l-ewwel domanda preliminari

16. L-ewwel domanda preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-kun?ett ta' "prodotti tal-ikel inti?i g?all-konsum tal-bniedem". Il-qorti tar-rinviju tixtieq, b'mod partikolari, tiddetermina jekk l-imsemmija interpretazzjoni g?andhiex tkun ibba?ata fuq id-definizzjoni tal-kun?ett ta' "prodott tal-ikel" li jinsab fl-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 178/2002. Ir-risposta g?al din id-domanda te?i?i interpretazzjoni letterali u teleolo?ika tal-punt 1 tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112, flimkien mal-Artikolu 98(1) u (2) tal-imsemmija direttiva, u interpretazzjoni tal-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 178/2002.

Anali?i letterali

17. Kif ?ustament irrilevat mill-Gvern tal-Pajji?i l-Baxxi u mill-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet tag?hom, kif ukoll mill-qorti tar-rinviju fid-digriet tag?ha, id-Direttiva 2006/112 ma tinkludix definizzjoni tal-kun?ett ta' "prodotti tal-ikel inti?i g?all-konsum mill-bniedem", u lanqas ma tirreferi g?ad-dritt nazzjonali tal-Istati Membri f'dan ir-rigward. F'tali sitwazzjoni, l-imsemmi kun?ett g?andu ji?i interpretat f'konformità mat-tifsira normali tieg?u fil-lingwa?? kurrenti, filwaqt li jittie?ed inkunsiderazzjoni l-kuntest li fih jintu?a u l-g?anijiet tal-le?i?lazzjoni li jag?mel parti minnha (5).

18. Fil-lingwa?? kurrenti, il-prodotti tal-ikel inti?i g?all-konsum mill-bniedem g?andhom ji?u assimilati mal-kun?ett ta' "ikel", ji?ifieri, prodotti li l-bnedmin jikkonsmaw fil-pro?ess tal-alimentazzjoni. Dan il-pro?ess g?andu b?ala g?an l-g?oti ta' nutrijenti lill-?isem: kostitwenti, nutrimenti ener?eti?i u regolaturi, u ilma. Dawn in-nutrijenti jg?inu lill-?isem jibqa' ?aj, kif ukoll jikkundizzjonaw il-funzjoni u l-attività tieg?u.

19. G?alhekk, id-definizzjoni tal-kun?ett ta' "prodotti tal-ikel inti?i g?all-konsum mill-bniedem" tinkludi l-prodotti kollha, ippro?essati jew le, li jipprovdu nutrijenti lill-?isem tal-bniedem u li ji?u kkonsmati bil-g?an li jipprovdu tali nutrijenti.

20. G?alhekk, jien ma naqbilx mat-t?assib tal-qorti tar-rinviju espress fid-de?i?joni tar-rinviju li element teleolo?iku fid-definizzjoni tal-imsemmi kun?ett iwassal g?al riskju g?a?-?ertezza legali. Skont l-imsemmija qorti tar-rinviju, ?erti prodotti tal-ikel huma kkonsmati g?al g?anijiet differenti mi?-?amma tal-funzjonijiet vitali tal-?isem u, madankollu, ma hemmx dubju li dawn jaqg?u fil-kuntest tal-kun?ett ta' "prodotti tal-ikel inti?i g?all-konsum mill-bniedem". G?alhekk, l-iskop tal-

konsum tag?hom ma jistax jiddetermina l-klassifikazzjoni tag?hom. Id-de?i?joni tal-qorti tat-tieni istanza fil-kaw?a prin?ipali kienet ukoll ibba?ata fuq dan ir-ra?unament.

21. Fl-opinjoni tieg?i, din l-allegazzjoni hija bba?ata fuq malinti?.

22. Is-sodisfazzjon tal-b?onnijiet ba?i?i tal-bniedem ma g?andux ikun limitat g?all-mezzi l-iktar elementari li jservu dan il-g?an. G?all-kuntrarju, it-tendenza g?as-sofistikazzjoni u g?al-lussu ilha parti mill-?ajja tal-bniedem sa mill-bidu ta?-?minijiet u, fejn din tkun ristretta, dan ise?? prin?ipalment min?abba nuqqas ta' mezzi materjali sabiex dan jintla?aq. Dan jidher bi?-?ar fil-ka? tad-djar jew tal-?wejje?; lil hinn mill-funzjoni ba?ika protettiva tag?hom, dawn jaqdu funzjonijiet o?ra, pere?empju, ta' estetika jew ta' presti?ju. Madankollu, dawn jibqg?u dak li essenzjalment huma: palazz ta' stil rococo huwa dar u libsa ta' disinjatur mag?ruf hija ?wejje?, bl-istess mod b?alma huma, rispettivament, dar tal-injam jew qmis tal-g?a?el mhux ippro?essat.

23. Dan japplika wkoll fil-ka? tal-ikel. Li xi ikel ikun iktar raffinat u g?ali minn ie?or ma jbiddilx il-fatt li dan iservi sabiex jissodisfa dan l-istess b?onn essenzjali li jag?ti lill-?isem sustanzi nutrittivi indispensabbli g?all-?ajja. Hija kwistjoni differenti l-fatt li dan ikollu kwalitajiet o?ra, b?al pere?empju t-tog?ma. Din l-idea hija espressa perfettament f'kuntest differenti ?afna evokat mir-Re?ina Fran?i?a Marie-Antoinette fejn sostniet li, fil-ka? li l-poplu ma jkollux ?ob?, g?andu jit?alla jiekol il-kejkijiet.

24. F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li, minbarra s-sustanzi nutrittivi, il-prodotti tal-ikel jista' jkollhom numru ta' sustanzi differenti, li jkunu di?à inklu?i b'mod naturali jew ji?u mi?juda g?all-konservazzjoni tag?hom, g?at-titjib fit-tog?ma, e??. Bla dubju ta' xejn, ma hemm ebda ra?uni g?alfejn dawn is-sustanzi jew il-prodotti li jinkluduhom ma ji?ux ikklassifikati b?ala prodotti tal-ikel fis-sens tad-dispo?izzjoni inkwistjoni.

25. Huwa irrilevanti, kif jindika ?ustament il-Gvern tal-Pajji?i l-Baxxi fl-osservazzjonijiet tieg?u, li l-bniedem mhux dejjem jiekol bl-aqwa mod g?al sa??tu, pere?empju jiekol ammonti kbar ta' xa?mijiet u zokkor. U?u mhux adattat tal-prodotti tal-ikel mil-lat ta' sa??a ma j?a??adx lil dawn il-prodotti mill-kwalitajiet ba?i?i nutrittivi.

26. Bl-istess mod, huma wkoll irrilevanti ?-?irkustanzi li fihom ji?u kkonsmati l-prodotti tal-ikel. Il-kultura tal-bniedem ti??enera numru ta' drawwiet u ritwali li jakkumpanjaw azzjonijiet sempli?i min-natura tag?hom, b?all-konsum tal-ikel. Madankollu, il-karettun ma g?andux jitqieg?ed qabel i?-?iemel. Il-funzjonijiet so?jali tal-ikel, anki fil-ka? li jkunu estensivi, huma sekondarji g?all-funzjoni nutrittiva tieg?u. Anki l-bankett l-iktar lussu? iservi qabelxejn sabiex jissodisfa l-?u? u l-g?anijiet l-o?ra tieg?u g?andhom biss irwol sekondarju (6).

27. Kif indikat hawn fuq, inqis li fost il-prodotti tal-ikel g?all-konsum mill-bniedem g?andhom ji?u inklu?i l-prodotti kollha li fihom sustanzi nutrittivi u li ji?u kkonsmati bil-g?an li l-?isem ji?i pprovdut b'dawn is-sustanzi, minkejja l-funzjonijiet l-o?ra li jista' jkollhom dawn il-prodotti, b?all-massimizzazzjoni tal-pja?ir mis-sensazzjonijiet tat-tog?ma u li l-konsum tag?hom jista' jkun marbut ma' avvenimenti so?jali.

28. Madankollu, prodotti b?al dawk imsemmija fit-talba g?al de?i?joni preliminari, ji?ifieri faqqieg? allu?ino?eniku jew i?-chewing gum, ma humiex inti?i li jipprovdu sustanzi nutrittivi lill-?isem meta ji?u kkonsmati mill-bniedem, b'mod li ma g?andhomx ji?u kklassifikati b?ala prodotti tal-ikel fis-sens tal-punt 1 tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112.

29. Dan japplika wkoll fir-rigward tal-afrodi?ija?i inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali. Dawn ma jitti?dux sabiex jipprovdu sustanzi nutrittivi lill-?isem, i?da sabiex jistimulaw ix-xewqa sesswali. G?alhekk, g?alkemm jistg?u jinfluwenzaw ?erti funzjonijiet tal-?isem, dawn ma g?andhomx

funzjoni nutrittiva.

30. Din il-konstatazzjoni b’ebda mod ma tippre?udika ?-?irkustanzi msemmija iktar ’il fuq fid-de?i?joni ta’ rinviju, li l-ingredjenti ta’ dawn l-afrodi?ija?i huma sustanzi li jistg?u wkoll jag?mlu parti mill-kompo?izzjoni ta’ prodotti tal-ikel. Fil-fatt, jekk prodott ikun ta’ natura kumplessa, il-klassifikazzjoni tieg?u b?ala prodott tal-ikel g?all-finijiet tal-imsemmija dispo?izzjonijiet g?andha tiddependi min-natura tal-prodott fl-intier tieg?u u mhux mill-komponenti differenti tieg?u. L-ingredjenti tal-afrodi?ija?i jintg?a?lu u ji?u kkombinati min?abba l-effett tag?hom fuq ix-xewqa sesswali u mhux min?abba l-kwalitajiet nutrittivi tag?hom.

31. Din il-kwalità tiddistingwi lil dawn l-afrodi?ija?i minn prodotti tal-ikel, inklu?i dawk il-prodotti tal-ikel li, minbarra l-kwalitajiet nutrittivi, g?andhom ukoll effett afrodi?ijaku, b?al pere?empju ?erti molluski.

Anali?i teleolo?ika

32. L-anali?i pre?edenti hija kkonfermata mill-interpretazzjoni teleolo?ika tad-dispo?izzjonijiet tad-Direttiva 2006/112.

33. Il-Qorti tal-?ustizzja di?à kellha ?-?ans li tiddikjara li l-iskop tal-Artikolu 98 u tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112 huwa li jitnaqqas il-prezz ta’ ?erti o??etti meqjusa b?ala partikolarment b?onju?i u, g?aldaqstant li dawn isiru iktar a??essibbli g?all-konsumatur, li fl-a??ar mill-a??ar huwa l-persuna li t?allas il-VAT (7). Fir-rigward tal-prodotti tal-ikel imsemmija fil-punt 1 ta’ dan l-anness, il-Qorti tal-?ustizzja kklassifikathom b?ala o??etti essenzjali (8).

34. Fl-opinjoni tieg?i, dan l-g?an tad-dispo?izzjonijiet inkwistjoni jimmilita favur interpretazzjoni li tillimita l-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa tal-VAT g?all-prodotti kkonsmati sabiex ji?i ssodisfatt wie?ed mill-b?onnijiet ba?i?i tal-bniedem, ji?ifieri l-?tie?a g?al nutrizzjoni, mifhuma b?ala l-provvista ta’ sustanzi nutrittivi lill-?isem.

35. Fir-rigward tal-argument li mhux il-prodotti kollha li normalment jitqiesu b?ala ikel huma me?tie?a mill-perspettiva ta’ nutrizzjoni, intenni l-argumenti esposti fil-punti 22 sa 26 tal-konklu?jonijiet pre?enti: il-fatt li ?erti prodotti tal-ikel g?andhom kwalitajiet supplimentari, minbarra dawk strettament nutrittivi, pere?empju, it-tog?ma, u jista’ jsir u?u ?a?in minnhom, ma jbiddilx il-fatt li fl-a??ar mill-a??ar l-g?an tal-konsum tag?hom huwa li ji?i ssodisfatt b?onn nutrittiv.

36. Barra minn hekk, ikun diffi?li li tinqata’ linja o??ettiva bejn il-prodotti tal-ikel me?tie?a g?all-g?anijiet nutrittivi u l-prodotti ta’ natura lussu?a. Wara kollox, jista’ jittiekel ukoll ?ob? bil-butir b?ala esperjenza ta’ tog?ma u mhux biss sabiex jittaffa l-?u?.

37. G?andu ji?i osservat ukoll li l-applikazzjoni ta’ rata mnaqqsa tal-VAT ta?t l-Artikolu 98 tad-Direttiva 2006/112 hija ta’ natura e??ezzjonali u fakultattiva. G?aldaqstant, l-Istati Membri g?andhom il-possibbiltà li japplikaw rata mnaqqsa biss g?al ?erti kategoriji ta’ prodotti jew ta’ servizzi msemmija fil-punti differenti tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112 jew li jeskludu l-applikazzjoni tag?ha g?al ?erti kategoriji tal-imsemmija prodotti jew servizzi. L-uniku rekwi?it huwa li jiddemarkaw pre?i?ament l-imsemmija kategoriji ta’ prodotti jew ta’ servizzi u l-osservanza tal-prin?ipju ta’ newtralità fiskali (9).

38. G?aldaqstant, l-Istati Membri jistg?u jeskludu ?erti kategoriji ta’ prodotti tal-ikel mill-applikazzjoni ta’ rata mnaqqsa tal-VAT jekk iqisu li ma jissodisfawx il-?ti?ijiet li jimmotivaw l-applikazzjoni ta’ tali rata.

39. Il-le?i?latur tal-Unjoni nnifsu g?amel u?u minn din il-possibbiltà billi eskluda x-xarbiet

alko?oli?i mill-kamp ta’ applikazzjoni tal-punt 1 tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112. Dan il-le?i?latur qies b’mod ?ar li tali xarbiet, g?alkemm huma prodotti tal-ikel, jistg?u jkunu wkoll kaw?a ta’ dipendenzi varji u ta’ mard, b’tali mod li l-konsum tag?hom ma g?andux ikun im?e??e? permezz tat-tnaqqis tar-rata tal-VAT.

40. L-interpretazzjoni teleolo?ika tal-Artikolu 98 tad-Direttiva 2006/112, moqri flimkien mal-punt 1 tal-Anness III ta’ din id-direttiva, ma tippermettix g?aldaqstant li f’din id-dispo?izzjoni ji?u inklu?i dawk il-prodotti li jservu sabiex ji?u ssodisfatti b?onnijiet differenti minn dawk nutrittivi, b?all-afrodi?ija?i inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

Il-prin?ipju ta’ newtralità fiskali

41. Fl-a??ar nett, g?andu jing?ad li, kif sostna ?ustament il-Gvern tal-Pajji?i l-Baxxi fl-osservazzjonijiet tieg?u, l-interpretazzjoni li skontha l-afrodi?ija?i inti?i g?all-u?u orali, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, jaqg?u fil-kamp ta’ applikazzjoni materjali tal-punt 1 tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112 u b’hekk ikunu su??etti g?al tassazzjoni b’rata mnaqqsa tal-VAT tista’ timplika ksur tal-prin?ipju ta’ newtralità fiskali.

42. Dan il-prin?ipju jipprekludi li beni jew provvisti ta’ servizzi simili, li jkunu f’kompetizzjoni ma’ xulxin, ji?u ttrattati b’mod differenti mill-perspettiva tal-VAT (10).

43. Kif inhu mag?ruf, minbarra l-afrodi?ija?i inti?i g?all-u?u orali, je?istu wkoll prodotti b’effetti simili, li huma inti?i li jintu?aw b’mod differenti. Dawn il-prodotti g?andhom jitqiesu li qeg?din jikkompetu mal-afrodi?ija?i orali li huma inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali. Madankollu, dawn ma jistg?ux jibbenefikaw minn tassazzjoni b’rata mnaqqsa tal-VAT peress li ma huma inklu?i f’ebda wa?da mill-kategoriji msemmija fl-Anness III tad-Direttiva 2006/112.

44. G?alhekk, trattament differenzjat tal-kategoriji differenti ta’ prodotti li jservu sabiex jistimulaw ix-xewqa sesswali skont kif jintu?aw imur kontra l-prin?ipju ta’ newtralità fiskali.

L-effett tal-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 178/2002

45. Id-domanda mag?mula mill-qorti tar-rinviju tikkon?erna, b’mod partikolari, il-kwistjoni dwar jekk il-kun?ett ta’ “prodotti tal-ikel inti?i g?all-konsum mill-bniedem” fis-sens tal-punt 1 tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112 g?andux ji?i interpretat b’riferiment g?ad-definizzjoni tal-kun?ett ta’ “prodott tal-ikel” fl-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 178/2002.

46. Fl-opinjoni tieg?i, din id-domanda g?andha ting?ata risposta fin-negattiv. Kif jenfasizzaw il-Gvern tal-Pajji?i l-Baxxi u l-Kummissjoni Ewropea fl-osservazzjonijiet tag?hom, din il-le?i?lazzjoni g?andha g?anijiet kompletament differenti mill-Artikolu 98 tad-Direttiva 2006/112 u mill-Anness III ta’ din.

47. Skont l-Artikolu 1 tal-imsemmi regolament, l-g?an tieg?u huwa li ji?i ?gurat livell g?oli ta' ?arsien tas-sa??a tan-nies u l-interess tal-konsumaturi fir-rigward tal-ikel. Id-definizzjoni tal-kun?ett ta' "prodott tal-ikel" fis-sens tal-imsemmi regolament tkopri kwalunkwe sustanza jew prodott "ma?sub li jkun, jew ra?onevolment mistenni li jittiekel mill-bniedem", ji?ifieri kwalunkwe sustanza jew prodott li jistg?u ra?onevolment jittie?du mill-bnedmin u li jistg?u jkollhom effett fuq is-sa??a tal-bniedem (inklu? b'mod negattiv), indipendentement mill-g?an tal-konsum. L-unika e??ezzjoni f'dan il-ka? huma prodotti su??etti g?al standards spe?jali sabiex ti?i ?gurata s-sigurtà tag?hom g?as-sa??a tal-bniedem, b?al prodotti medi?inali. G?all-kuntrarju, id-definizzjoni fl-imsemmi regolament madankollu ma tkoprix il-prodotti li ma g?andhomx effett dirett fuq is-sa??a tal-bniedem, peress li dawn normalment ma ji?ux ikkonsmati mill-bniedem, b?all-g?alf, l-annimali ?ajjin jew il-pjanti qabel il-?sad tag?hom (11).

48. Madankollu, il-kamp ta' applikazzjoni materjali tal-punt 1 tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112 huwa differenti. Fil-fatt, dan l-anness g?andu l-g?an li jiddetermina l-kamp ta' applikazzjoni tar-rata mnaqqsa tal-VAT skont l-Artikolu 98 ta' din id-direttiva. L-g?an li titnaqqas ir-rata tal-VAT huwa t-tnaqqis tal-prezzijiet ta' ?erti o??etti u servizzi li, skont il-le?i?latur, jissodisfaw b?onnijiet essenzjali tal-konsumaturi (12). G?alhekk, il-punt 1 tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112 mhux biss jinkludi l-prodotti inti?i g?all-konsum mill-bniedem, i?da sa?ansitra l-beni inti?i g?all-produzzjoni ta' dawn il-prodotti, b?all-g?alf, l-annimali ?ajjin, i?-?errieg?a, il-pjanti u l-ingredjenti normalment inti?i g?all-produzzjoni tal-prodotti tal-ikel (13). Madankollu, il-le?i?latur tal-Unjoni eskluda x-xorb alko?oliku mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-dispo?izzjoni peress li ma jissodisfax il-kriterji teleolo?i?i ta' tnaqqis tar-rata tal-VAT.

49. Konsegwentement, il-punt 1 tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112 u l-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 178/2002 g?andhom g?anijiet differenti, li jikkorrispondu g?all-kamp ta' applikazzjoni materjali differenti tag?hom. G?alhekk, l-Artikolu 2 tal-imsemmi regolament ma jistax iservi b?ala punt ta' riferiment g?all-interpretazzjoni tal-punt 1 tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112.

50. Kif issostni ?ustament il-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet tag?ha, il-Qorti tal-?ustizzja waslet g?al konklu?jonijiet simili meta e?aminat ir-relazzjoni bejn il-kun?ett ta' "annimali ?ajjin [...] normalment ma?suba g?all-u?u fil-preparazzjoni ta' affarijiet ta' l-ikel" fis-sens tal-punt 1 tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112, u l-kamp ta' applikazzjoni materjali tar-Regolament Nru 504/2008 (14) fir-rigward ta?-?wiemel (15).

51. G?al dawn ir-ra?unijiet, fil-fehma tieg?i, l-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 78/2002 ma jaffettwax l-interpretazzjoni tal-kun?ett ta' "prodotti tal-ikel inti?i g?all-konsum mill-bniedem" fis-sens tal-punt 1 tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112.

52. G?aldaqstant, nipproponi li r-risposta g?all-ewwel domanda preliminari tkun fis-sens li l-punt 1 tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-kun?ett previst hemmhekk ta' "prodotti tal-ikel inti?i g?all-konsum mill-bniedem" jirreferi g?al prodotti li fihom sustanzi nutrittivi u li, fil-prin?ipju, ji?u kkonsmati bil-g?an li jipprovdu lill-?isem uman bl-imsemmija sustanzi nutrittivi.

Fuq it-tieni domanda preliminari

53. Permezz tat-tieni domanda preliminari, il-qorti tar-rinviju tixtieq tiddetermina kif g?andu ji?i interpretat il-kun?ett ta' "prodotti normalment u?ati sabiex jissupplimentaw jew jissostitwixxu prodotti tal-ikel". Din id-domanda tressqet sabiex isir mag?ruf jekk l-istess afrodi?ija?i b?al dawk imsemmija fl-ewwel domanda jistg?ux possibbilment jitqiesu li jikkostitwixxu tali prodotti.

54. Nixtieq infakkar li, f'konformità mar-risposta li nipproponi li ting?ata lill-ewwel domanda preliminari, g?andhom ji?u inklu?i mal-prodotti tal-ikel fis-sens tal-imsemmija dispo?izzjoni dawk il-

prodotti kkonsmati min?abba s-sustanzi nutrittivi li fihom jew min?abba l-irwol tag?hom fil-pro?ess ta' nutrizzjoni.

55. Ra?unament simili jista' ji?i applikat fir-rigward tal-interpretazzjoni tal-kun?ett ta' "prodotti normalment u?ati sabiex jissupplimentaw jew jissostitwixxu prodotti tal-ikel". Jekk il-karatteristika tal-prodotti tal-ikel hija li jkun fihom sustanzi nutrittivi u li dawn jittie?du prin?ipalment sabiex jipprovdu tali sustanzi lill-?isem, is-supplimenti jew is-sostitwenti tal-prodotti tal-ikel g?andu jkollhom l-istess karatteristi?i.

56. B'mod partikolari, il-prodotti li jissostitwixxu prodotti tal-ikel g?andhom jinftiehmu, fl-opinjoni tieg?i, b?ala dawk il-prodotti li ma humiex prodotti tal-ikel, i?da li fihom sustanzi nutrittivi u li jittie?du minflok prodotti tal-ikel sabiex jipprovdu lill-?isem bl-imsemmija sustanzi f'ka? ta' nuqqas tag?hom f'dieta normali.

57. Barra minn hekk, is-supplimenti tal-prodotti tal-ikel jistg?u jinkludu prodotti kkonsmati sabiex jikkumplimentaw il-funzjonijiet nutrittivi tal-prodotti tal-ikel, pere?empju, it-titjib tal-assorbiment tas-sustanzi nutrittivi. G?alhekk, dawn huma prodotti differenti minn prodotti farma?ewti?i, peress li huma su??etti g?al regolamentazzjoni differenti skont il-punt 3 tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112.

58. Din il-konklu?joni hija wkoll konsistenti mal-g?anijiet tal-Artikolu 98 tad-Direttiva 2006/112, imfakkra fil-punt 33 tal-konklu?jonijiet pre?enti.

59. Dan ifisser li g?andhom ji?u esklu?i mill-kamp ta' applikazzjoni tal-kun?ett ta' "prodotti normalment u?ati sabiex jissupplimentaw jew jissostitwixxu prodotti tal-ikel" dawk il-prodotti li, g?alkemm jistg?u ji?u kkonsmati mill-bniedem, ma jkollhom ebda rabta mal-konsum ta' prodotti tal-ikel fis-sens imsemmi iktar 'il fuq u ji?u kkonsmati bi skop ie?or g?ajr dak li jipprovdu nutrijenti lill-?isem. Dan huwa l-ka?, fost o?rajn, tal-afrodi?ija?i inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

Konklu?joni

60. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, nipproponi li l-Qorti tal-?ustizzja twie?eb g?ad-domandi preliminari mressqa mill-Hoge Raad der Nederlanden (il-Qorti Suprema tal-Pajji?i l-Baxxi) kif ?ej:

Il-punt 1 tal-Anness III tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni tat-taxxa fuq il-valur mi?jud g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-kun?ett previst hemmhekk ta' "prodotti tal-ikel inti?i g?all-konsum mill-bniedem" jirreferi g?al prodotti li fihom sustanzi nutrittivi u li, fil-prin?ipju, ji?u kkonsmati bil-g?an li jipprovdu lill-?isem uman bl-imsemmija sustanzi nutrittivi, filwaqt li l-kun?ett ta' "prodotti normalment u?ati sabiex jissupplimentaw jew jissostitwixxu prodotti tal-ikel" ifisser prodotti li ma humiex prodotti tal-ikel i?da li fihom sustanzi nutrittivi u li ji?u kkonsmati minflok prodotti tal-ikel sabiex jipprovdu l-imsemmija sustanzi lill-?isem, kif ukoll prodotti kkonsmati sabiex jistimulaw il-funzjonijiet nutrittivi ta' prodotti tal-ikel jew ta' prodotti u?ati sabiex jissupplimentawhom jew jissostitwixxuhom.

1 Lingwa ori?inali: il-Pollakk.

2 Ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-3 ta' Marzu 2011, Il-Kummissjoni vs Il-Pajji?i l-Baxxi (C?41/09, EU:C:2011:108); tal-10 ta' Marzu 2011, Bog *et* (C?497/09, C?499/09, C?501/09 u C?502/09, EU:C:2011:135); u tad-9 ta' Novembru 2017, AZ (C?499/16, EU:C:2017:846).

3 ?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 15, Vol. 6, p. 463, rettifiki fil-?U 2016, L 227, p. 5, u fil-?U 2014, L 327, p. 9.

4 ?U 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-?U 2007, L 335,p. 60.

5 Ara s-sentenza re?enti tad-29 ta' Lulju 2019, Spiegel Online (C?516/17, EU:C:2019:625, punt 65).

6 Skont afori?mu mag?ruf, "il-?allieq, meta obbliga lill-bniedem jiekol sabiex jibqa' ?aj, i?e??u jag?mel dan permezz tal-aptit u jikkumpensah g?al dan bi pja?ir" ("Le Créateur, en obligeant l'homme à manger pour vivre, l'y invite par appétit et l'en récompense par le plaisir"; J. A. Brillat-Savarin, *Physiologie du goût*, Pari?i, 1825).

7 Ara s-sentenza re?enti tad-9 ta' Marzu 2017, Oxycure Belgium (C?573/15, EU:C:2017:189, punt 22), kif ukoll is-sentenza tat-3 ta' Marzu 2011, Il-Kummissjoni vs Il-Pajji?i l-Baxxi (C?41/09, EU:C:2011:108, punt 53), fir-rigward ta' prodotti tal-ikel.

8 Sentenza tat-3 ta' Marzu 2011, Il-Kummissjoni vs Il-Pajji?i l-Baxxi (C?41/09, EU:C:2011:108, punt 53).

9 Ara, rigward kategorija spe?ifika ta' prodotti tal-ikel, is-sentenza tad-9 ta' Novembru 2017, AZ (C?499/16, EU:C:2017:846, punti 23 u 24).

10 Ara, b'mod partikolari, is-sentenza tad-9 ta' Novembru 2017, AZ (C?499/16, EU:C:2017:846, punt 30).

11 Ara l-esklu?joni prevista fil-punti (a), (b) u (?) tat-tielet paragrafu tal-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 178/2002.

12 Ara l-punt 33 ta' dawn il-konklu?jonijiet.

13 Il-Qorti tal-?ustizzja kkonfermat dan l-iskop tal-inklu?joni tal-annimali ?ajjin fil-punt 1 tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112 fis-sentenza tag?ha tat-3 ta' Marzu 2011, Il-Kummissjoni vs Il-Pajji?i l-Baxxi (C?41/09, EU:C:2011:108, punti 54 sa 57).

14 Regolament tal-Kummissjoni tas-6 ta' ?unju 2008 li jimplimenta d-Direttivi tal-Kunsill 90/426/KEE u 90/427/KEE fir-rigward tal-metodi g?all-identifikazzjoni ta' l-equidae (?U 2008, L 149, p. 3).

15 Sentenza tat-3 ta' Marzu 2011, Il-Kummissjoni vs Il-Pajji?i l-Baxxi (C?41/09, EU:C:2011:108, punti 61 sa 64).